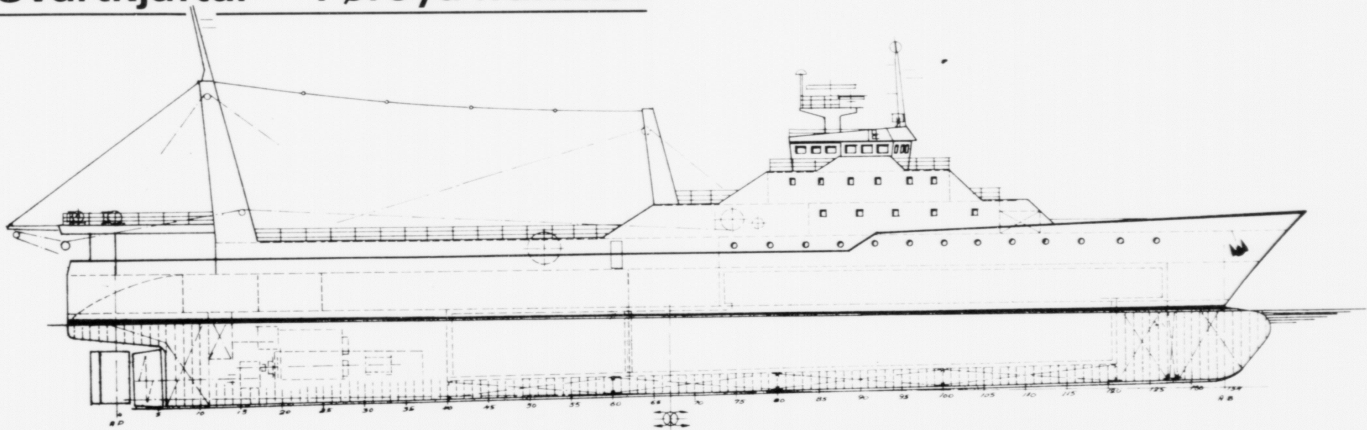

Svartkjaftur — Føroya framtíð:

Tekningarnar til nýggja skipið eru gjørdar í Føroyum

Byggja svartkjaftatrolara fyri umleið 100 mill. kr.

Leygardagin komu Mortan Johannesen, skipari í Havn og aðrir aftur úr Vestur- og klandi, har teir júst hava skrivað undir ein fyribils sáttmála um bygging av einum stórum svartkjaftatrolara.

Nú skal landsstýrið viðgera umsóknina um bygging av ætlaða svartkjaftaskipinum. Mett er at skipið fer at kosta einar 100 mill. kr. og skal tað verða liðugt á heysti 1983. Fíggingin til skipið er í lagi, og nú er bert eftir hjá landsstýrinum at geva grønt ljós fyri byggingini.

Mortan Johannesen, skipari sigur í samrøðu við Sosialin, at eftir øllum at døma tyktir landsstýrið hugað fyri, at eitt tilíkt

skip verður bygt til at troyta tær stóru nøgdir av svartkjafti, ið ganga á føroyskum sjóøki alt árið.

Uppá fyrispurning um tað er neyðugt at byggja so stórt og dyrt skip til eina slíka veiðu, sigur

Mortan Johannesen, at ætlaða skipið hevur eina stódd sum hóska til slíka veiðu. Í mun til Giljanes verður hetta skipið nógv meira rationelt. Tað fer at hava størri frystiorku og framleiðsluorku. Fyrir munurin verður eisini tann, at tað fer at hava tvær sliskur, soleiðis, at tá trolíð verður tikið inn gjøgnum aðra sliskuna kann eitt annað trol koyrast út gjøgnum hina sliskuna. Hetta hevur serliga stóran

týðning um veturin, tá tað ikki er ljóst so leingi. Svartkjaftur kann bert veiðast, tá tað er ljóst.

So samanumtikið fer hetta nýggja skipið at verða munandi betur útgjørt enn t.d. Giljanes er tað.

Ætlanin er at skipið skal veiða tilsamans 24.000 tons av svartkjafti árliga. Hetta verður til 6600 tons av lidnari frystari vøru umframt 2000 tons av mjøli og 600 tons av lýsi.

Ætlanin er at framleiða fars og flak. Eisini er ætlanin sum eina roynd, at gera heilt lidnar rættir, sum verða pakkaðir og gjørdir klárir til brúkarar í keyparalandinum. Mor-

tan Johannesen sigur í hesum sambandi, at hetta helst er tann leiðin vit eiga at ganga: at góðska vørurnar meira. Tilsamans skal nýggja svartkjaftatrolarin fiska fyri 65 mill. kr. um árið fyri at tað kann mæla runt. Sjalvur heldur Mortan Johannesen, at hetta fer at bera til.

— Men hvør skal keypa vøruna og kann nóg góður prisur fáast?

— Men hvør skal keypa vøruna og kann nóg góður prisur fáast?

Til tað sigur Mortan Johannesen, at hann vil meta, at vøran kann seljast til ein pris, sum ger, at projektið er realistiskt.

Um sjálvan rávøruspurningin sigur Mortan

Johannesen, at tað verður helst tann minsti trupulleikin. — Tað verður ikki nakar trupulleiki at fáa nokk av svartkjafti, tí nóg er til av honum.

— Men hvat nú um hann verður niðurfiskaður eins og sildin var tað á sinni?

— Eg havi spurt meg fyri hjá monnum, sum vóru við í sildarokfiskiskapinum, um júst henda spurning. Teir siga, at svartkjaftur hevur alla tíðina verið at fingið við Føroyar. Svartkjafturin er eisini nógv meira víða enn sildin var tað. So hatta meti eg ikki vera nakað, sum skal fáa okkum at gevast á halvri leið.

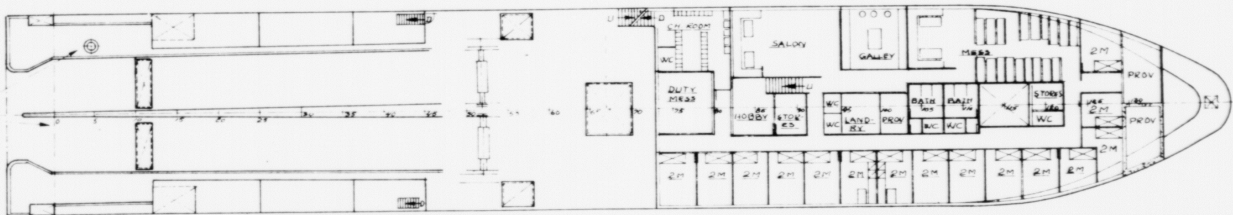
Mortan Johannesen sigur viðari, at byggja vit

t.d. try skip av hesum slagnum, sum ætlanin er at byggja, kann tað økja um okkara útflutningsvirði við kanska 200 mill. kr.

Ætlanin er at felagið sum byggir skipið og sölufelagið hjá Giljanesi, Atlantic Eksport skulu vera saman um söluna av svartkjaftinum.

Mortan Johannesen sigur at enda, at nú skal landsstýrið hava teir upplýsingar, sum stigtakararnir til byggingini at fingið savnað í næstan 2 ár, meðan arbeiðið hevur verið við ætlanini. — Hetta eru ógvuliga hugaverdir upplýsingar, sum landsstýrið má hava og sum landsstýrið fer at meta rættiliga høgt.

(Sosialurin fer um stutta tíð at viðgera projektið og onnur svartkjaftaprojekt meira gjølla).

Ábyrgdarleyst skattabræv

Eins og flestu skattaborgarar í landinum havi eg eisini fingið eitt sera vakurt litað bræv frá skattadeildini, sum hon kallar eitt kontoavrit.

Aftaná at hava kannað hetta bræv, sum als ikki er eitt kontoavrit, men ein sokallað saldofrásøgn, kom eg til tað úrslit, at saldoin er skeiv.

Uppá fyrispurning til skattadeildina fekk eg tað

svar »at um min saldo var røtt, so var hon tann einasta av øllum«. — Altso, so mugu øll hini hava fingið skeiva saldofrásøgn.

Hetta er tíverri eisini so. At skriva brøv er fyri summi fólk ein stuttileiki ella »hobby«, um tú vil, men at ein almennur stovnur kann fáa seg til at skriva skeiv brøv út til fólk er alla átalur vert, og

tá serliga tá talan er um skattabrev.

Sum tað skilst í skrivinum, so hava leiðarar og starvsfólk skattadeildarinnar nóg nóg um oyri við at umleggja til EDV og mátti tiskil ikki havt stundir til at skriva slík hópisleys brøv, og prógvar hetta, at annaðhvørt er ov nóg fólk ella ov lítið at gera á hesum almenna stovni.

Her mátti nakað verið at spart fyri landið, nú fíggjarlógin bólgjar í stórum.

Av sjálvsøgðum áhuga fyri skattadeildini fór eg undir at kanna, hvat árin hesi brøv høvdu á fólk. Skjót varð mær greitt, at tey at sær komnu bert flentu at hesum, meðan fyri tey gomlu, veiku og heilsubrekaðu var hetta eitt vanlukku skriv —

nógv vóru heilt skelkað, knappliga at fáa at vita, at tey t.d. skyldaðu 15.000 kr. í skatti, hóast tey veruliga eru skuldarfri.

Hvat hugsar stovnsleiðarin at senda slík brøv til gomul fólk, sum ongur fyrirtreytir hava at skilja slík EDV-skrivað brøv? — Ábyrgdarleyst harra N. Rasmussen.

Spurningurin er, um ein almennur stovnur, ella fyri tann skuld ein hvør annar, hevur loyvi til at

senda »kundum« sinum rangar upplýsingar við vilja? Stovnsleiðararnir og starvsfólkini á nevnda stovni mugu vera vitandi um, at hesi brøv geva skeivar upplýsingar.

Ti krevi eg, og helst onnur við mær, eina nágreiniliga tikki EDV-skrivaðal frágreiðing í bløðnum, hvi soverðin skilaleys og óneyðug skriv verða send fólk.

Skattaborgari